

УДК 618.89(092) ЮР'ЄВА Л.М.

ЛЮДМИЛА МИКОЛАЇВНА ЮР'ЄВА (ДО ЮВІЛЕЮ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ)

У липні відбувся ювілей завідувачої кафедрою психіатрії факультету післядипломної освіти, доктора медичних наук, професора, академіка Академії наук вищої освіти, лікаря-психіатра вищої категорії Людмили Миколаївни Юр'євої. Ювілей – це завжди дата, коли оглядаються на пройдений шлях і планують майбутнє.

Людмила Миколаївна народилась у 1953 р. у Дніпропетровську в сім'ї лікарів-психіатрів. Батько - Микола Олександрович Сударенко, мати - Галина Іванівна Цилюрик - учасники Великої Вітчизняної війни та ветерани праці, висококваліфіковані лікарі Дніпропетровської обласної психіатричної лікарні. Своєю великою зацікавленістю до лікарської праці вони змалку пробудили у доньки інтерес до медицини.

Після закінчення з відзнакою середньої школи Людмила Миколаївна вступила до Дніпропетровського медичного інституту, який закінчила в 1976 році також з відзнакою. Початок її трудової діяльності пов'язаний з Дніпропетровською обласною психіатричною лікарнею, де вона працювала лікарем-ординатором, завідувачою відділенням, заступником головного лікаря з медичної частини.

З 1982 по 1986 рік Л.М.Юр'єва навчалась у заочній аспірантурі на кафедрі психіатрії Дніпропетровського медичного інституту. У 1987 році вона успішно захистила кандидатську дисертацію на тему "Диференціальна діагностика психопатій та акцентуацій характеру в осіб призовного віку".

З 1987 року Людмила Миколаївна - асистент кафедри психіатрії факультету удосконалення лікарів Дніпропетровського медичного інституту.

Людмила Миколаївна – справжній, цілеспрямований науковець, тому, не зупиняючись на досягнутому, протягом наступних 5 років із захопленням працювала над докторською ди-

сертацією, яку в 1992 році блискуче захистила у науково-дослідному інституті соціальної та судової психіатрії ім. В.П. Сербського (м. Москва). Докторська дисертація була присвячена актуальній темі судової психіатрії – розробці диференційованих лікувально-реабілітаційних програм для хворих на шизофренію, які вчинили суспільно-небезпечні дії, та розробці багатофакторних критеріїв прогнозування антисоціальної поведінки цих пацієнтів. Після захисту докторської дисертації Людмила Миколаївна була обрана на посаду професора

кафедри психіатрії факультету післядипломної освіти, а в 1993 році - завідувача кафедрою психіатрії ФУЛ Дніпропетровської медичної академії.

Талановитий вчений, Л.М.Юр'єва успішно продовжує науково-дослідний пошук. Головна спрямованість її наукових досліджень – соціальна психіатрія та суїцидологія. Вона є автором і співавтором понад 350 наукових праць, серед них 12 монографій, 2 підручників з психіатрії та наркології, 2 клінічних керівництв для лікарів, 20 учбових та методичних посібників і рекомендацій. У 2008 році зробила актову промову: «Психічні і поведінкові розлади: лікар – пацієнт-суспільство».

Монографії «История. Культура. Психические и поведенческие расстройства» та «Профессиональное выгорание у медицинских работников: формирование, профилактика, коррекция» були нагороджені дипломами лауреата конкурсу імені академіка АМН УРСР В.П. Протопопова. Освітні технології, які викладені у її монографії «Компьютерная зависимость: формирование, диагностика, коррекция и профилактика» були визнані Міністерством освіти і науки та Академією педагогічних наук України «інноваційними технологіями навчання» та відзначені почесним дипломом.

Людмила Миколаївна також займається розробкою нового наукового напрямку в психіатрії - кризіологією, у межах якого вивчає вплив соціокультуральних чинників на психічні та поведінкові розлади та їх історичну динаміку. Результати дослідження знайшли відображення у відомих в Україні та за її межами монографіях: «История. Культура. Психические и поведенческие расстройства» та «Кризисні стани».

Наступним науковим напрямком, якому була присвячена діяльність Л.М. Юр'євої, стало вивчення важливої проблеми аддиктології – комп'ютерної залежності. Результатом дослідження стала монографія «Комп'ютерна залежність», яка набула великої популярності серед лікарів практичної охорони здоров'я та науковців України, оскільки містить численні відповіді на питання особливостей розвитку цього виду залежності, її діагностики та лікування хворих на цю патологію.

Ще одним важливим напрямком наукової діяльності Людмили Миколаївни стала розробка питань походження, класифікації, діагностики та допомоги при синдромі вигоряння, який спостерігається серед осіб, що надають медичні послуги населенню, й зокрема серед лікарів-психіатрів. Заслужену популярність серед лікарів і медичних науковців різних спеціальностей має її монографія «Профессиональное выгорание у медицинских работников».

Значний внесок у розробку питань вітчизняної української суїцидології Л.М. Юр'євою зробила її відома не тільки в Україні, але і в інших країнах СНД монографія «Клінічна суїцидологія».

Людмила Миколаївна активно співпрацює з науковцями-психіатрами провідних вищих навчальних закладів України, результатами чого є спільно створені наукові та навчально-методичні праці, підручники для лікарів практичної охорони здоров'я.

Л.М. Юр'єва – не тільки талановитий та працелюбний вчений з різноманітними інтересами, але й видатний організатор, який протягом багатьох років добре вмів організувати роботу колективу співробітників кафедри психіатрії ФПО. Вона вмів «запалити» плідною науковою справою тих, хто з нею спілкується та працює.

Під її керівництвом колектив кафедри виконав важливу для українського суспільства наукову роботу в межах національної програми боротьби зі зловживанням наркотиками з реабілітації хворих на наркоманію та розробки лікувально-реабілітаційних програм для наркологічних хворих та членів їх родин. Це наукове

дослідження фінансувалось з гранту Кабінету Міністрів України та Міністерства охорони здоров'я України. Результати дослідження (створена нова концепція реабілітації хворих на наркоманію) мають велике значення для вітчизняної наркології і впроваджені у практику охорони здоров'я.

Під керівництвом професора Л. М. Юр'євої на кафедрі психіатрії ФПО успішно розвивались і такі наукові напрямки, як психіатричні аспекти епілептології, діагностика та лікування афективних розладів, симптоматичних психічних порушень, проблеми дитячої психіатрії. Під керівництвом Людмили Миколаївни виконано й захищено 9 кандидатських дисертацій, виконуються 2 докторські і 2 кандидатські дисертації. Серед її учнів – доцент Носов С.Г., асистенти Мамчур О.Й., Шустерман Т.Й., фахівці-психіатри Чудакова Л.Б., Гура Е.І., Бобро М.Г., Подлубний В.Л., Больбот Т.Ю., Дукельський О.О., які захистили кандидатські дисертації під керівництвом Людмили Миколаївни. Під керівництвом Л.М.Юр'євої планується захист дисертації Вішніченко С.І., виконання дисертаційної роботи аспірантом кафедри Шевченко Ю.М. Пам'ятають Людмилу Миколаївну як видатного педагога та вченого й клінічні ординатори, що в різні роки навчались під її керівництвом на кафедрі психіатрії ФПО – Власенко Л.В., Черновол В.П., Грига І.М., Гармш П.Р., Черниш С.М., Давлетшин М., Коновалова Л.І., Семеніхіна В.Є., Кулеш Ю.В., Дугністий А.О. та інші.

Л.М. Юр'єва неодноразово брала участь у міжнародних наукових конгресах та з'їздах. Була делегатом та виступала з доповідями на Всесвітніх конгресах психіатричних асоціацій, численних Європейських, американських та вітчизняних психіатричних конгресах, з'їздах та конференціях. Під керівництвом Л.М.Юр'євої виконувався національний фрагмент міжнародного соціологічного дослідження «Потреби та нужди в психіатрії». Вона є експертом ВООЗ з питань суїцидології.

Вона також брала участь у розробці національної концепції розвитку охорони психічного здоров'я в Україні та в розробці «Завдань та шляхів реорганізації психіатричної допомоги відповідно до сучасних вимог» в Україні.

Вона є членом робочої групи МОЗ України з питань психіатрії, експертом ДАК, членом правління Асоціації психіатрів України, одним з фундаторів міжнародної асоціації дослідників вигоряння серед спеціалістів комунікативних професій, членом численних редакційних рад

міжнародних та вітчизняних наукових спеціалізованих журналів .

За вагомий внесок у розвиток психіатрії та психофармакології в Україні нагороджена медаллю ім. Є.О.Шевальова, нагородою Ярослава Мудрого, дипломом Національної академії медичних наук України, нагородою Академії наук вищої освіти України, грамотою комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я та Національної академії медичних наук України «За вагомий внесок у розвиток іміджу охорони здоров'я України». Вона внесена до міжнародного біографічного довідника «Who is Who in Science and Engineering».

Безмежна відданість своїй професії, багатий педагогічний досвід і талант клініциста, постійне прагнення до самовдосконалення, працьовитість у поєднанні з душевним і уважним ставленням до людей, оптимізм і життєлюбство здобули Л.М. Юр'євій заслужений авторитет і повагу серед колег.

Людмила Миколаївна - високоерудований педагог, блискучий лектор, її лекції з курсу психіатрії та наркології завжди викликають велику зацікавленість у лікарів курсантів та ін-

тернів, бо обов'язково місять нові нестандартні підходи до діагностики та лікування психічно хворих. Людмила Миколаївна активно впроваджує нові прогресивні педагогічні технології у навчання лікарів курсантів та інтернів, зокрема, фокусні групи, вивчення проблем лікарів для профілактики професійного синдрому вигорання тощо.

Крім того, Людмила Миколаївна зразкова дружина, вона виховала двох дітей, які продовжують сімейну династію лікарів-психіатрів, має двох онучок. Чоловік Людмили Миколаївни Юр'єв Є.Б. – теж фахівець з психіатрії, завідувач психіатричним відділенням Дніпропетровської обласної психіатричної лікарні.

Свій ювілей Людмила Миколаївна зустрічає у розквіті творчих сил, наукового та життєвого досвіду, творчих планів та прагнень. Вона повна корисних ідей та задумів, готовності втілити їх у життя.

Щиро вітаємо ювіляра, бажаємо їй здоров'я, творчого натхнення, подальших плідних наукових досягнень, любові та пошани колег, учнів, однодумців, а також великого особистого щастя.

З глибокою повагою, колектив кафедри психіатрії ФПО Дніпропетровської медичної академії

